

RAUTAKAUDEN MIEKKOJA NAUTELANKOSKEN MUSEON NÄYTTELYSSÄ

Liedossa, Nautelankosken museossa (Nautelankoskentie 40, Lieto As.) esillä oleva *Lauri Nautelan elämä ja kokoelmat* -näyttely kertoo museon mesenaatista sekä hänen elämäntyöstään – vuosien aikana kerätystä merkittävästä arkeologisesta ja kulttuurihistoriallisesta kokoelmasta.

Näyttelyssä voi tutustua Liedon museoon kuuluvan Lauri Nautelan kokoelman esineistöön ja arkistoaineistoon. Näyttelyssä esillä olevat Lauri Nautelan keräämät maalöydöt kuuluvat Museoviraston arkeologisiin kokoelmiin ja ovat lainassa näyttelyä varten. Maalöydöt on luetteloitu Kansallismuseon numeroille (KM). Näyttelyn tekstit ovat suomeksi ja englanniksi.

Rautakauden miekat

Lauri Nautelan elämä ja kokoelmat -näyttelyssä on esillä kaksi rautakauden miekkaa. Suoran rautamiekan (KM 10413) kahvan osat kuuluvat todennäköisesti Petersenin tyyppiin H, joka on koko viikinkiajan yleisin ja kenties pitkäikäisin kahvatyyppi. Niitä tunnetaan aina 800-luvun alusta 900-luvun puolivälin tienoille.

Miekkaa on tutkittu röntgenkuvaamalla. Terässä on katkelmallinen, osaksi korroosion vaurioittama teksti +VLFBERHT+. Ulfberht on yleisin viikinkiaikainen sepän tai pajan nimi. Nimellä kirjaillut miekansäilät olivat todennäköisesti alkujaan peräisin Frankkien valtakunnan pajoista. Ulfberht oli aikansa luotettu tuotemerkki, josta tehtiin väärinkirjoitettuja ja huonolaatuisempia väärennöksiä ehkä jopa Skandinaviassa saakka. Vastakkaisella säilän lappeella on geometrisia tai symbolisia kuvioita. Tyypillistä Ulfberth-säilille oli ristikkomainen kuvio, jota reunustavat kolme pystyviivaa molemmin puolin.

Näyttelytekstissä on katkelma Lauri Nautelan muistelusta, jossa hän kertoo ”sykkyrässä olevasta rautavanteesta”. Tämä rautavanne on toinen näyttelyssä esillä oleva rautakautinen miekka (KM 10278). Molemmat miekat ovat löytyneet Nautelan kartanon pihapiiristä ja löydöt ovat olleet merkittäviä. Arkeologi Ella Kivikoski kävi kesällä 1936 Liedossa tutkimassa rautamiekkojen löytöpaikkaa. Kivikoski esittää väitöskirjassaan *Die Eisenzeit im Aurlflussgebiet*, että Kuivurimäen lisäksi Nautelan kartanon puutarhan kohdalla on ollut rautakautinen kalmisto.

Metalli on hyvin korroosioaltista, ja siksi rautakaudelta peräisin olevia metalliesineitä on harvoin nähtävillä paikallismuseoissa. *Lauri Nautelan elämä ja kokoelmat* -näyttelyn miekat on konservoitu niin, että ne kestävät esillä oloa jonkin aikaa. Miekkoja voi ihailia Nautelankosken museossa syyskuun loppuun asti. Lokakuussa miekat palautetaan takaisin Museovirastoon.

Lauri Nautelan elämä ja kokoelmat -näyttelyyn on vapaa pääsy ja siihen voi tutustua Nautelankosken museon aukioloaikoina päivittäin kello 11–17 elokuun 7. päivään asti. Lopun elokuuta näyttely on avoinna viikonloppuisin kello 11–17 ja syyskuussa sunnuntaisin kello 12–16. Tämän jälkeen näyttelyyn voi tutustua sunnuntaisin klo 12–15. Muina aikoina näyttely avataan sopimuksesta.

Lisätiedot:

Liedon museo
puh. 050 593 1692
info@liedonmuseo.fi
www.liedonmuseo.fi